

SMERNICE ZA SPREMLJANJE IN RAZVIJANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJA NA FAKULTETI ZA ŠPORT

Komisija za samoocenjevanje in kakovost študija

IZHODIŠČA

Na temelju Pravil o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti Univerze v Ljubljani, so za razvoj kulture kakovosti na visokošolskih zavodih odgovorni zavodi sami. Kultura kakovosti pomeni skupno vrednoto kakovosti in kolektivno odgovornost ter zavezo vseh članov ustanove, tako zaposlenih in študentov kot tudi ostalih vključenih deležnikov. Kultura kakovosti temelji na poslanstvu, viziji in strateških ciljih ter vrednotah visokošolskega zavoda. Za razvijanje kulture kakovosti na UL je nujno razvijanje sistema kakovosti, ki vključuje vse dejavnosti univerza, članic in vseh organizacijskih enot na vseh ravneh, pri čemer je ključna tudi visoka predanost vodstva.

Sistem spremljanja in razvijanja kakovosti mora vključiti vsa področja delovanja, in ima točno določen namen:

- da pripomore k doseganju ciljev
- da zazna šibke in močne točke vsakega od procesov
- da služi kot orodje za sistematično izboljševanje na vseh področjih

V ta namen sistem kakovosti zagotavlja:

- skupne postopke in mehanizme za doseganje večje kakovosti na vseh opredeljenih področjih delovanja
- sistematično in enotno zbiranje podatkov
- vrednotenje analiziranih podatkov in sprejemanje ustreznih ukrepov za izboljšave
- aktivno sodelovanje vseh sodelujočih v posameznih procesih pri njihovem izvajanju, evalvaciji in izboljševanju (študenti, učitelji, raziskovalci, drugi zaposleni, zunanji sodelavci...).

Cilje kakovosti je potrebno razporediti po področjih ter oblikovati kriterije in postopke, s katerimi se presoja doseganje kakovosti. Kriteriji so lahko kvalitativni in kvantitativni, opredeljeni na letni ali večletni ravni.

Najpomembneje za učinkovitost sistema kakovosti je vzpostavitev zanke kakovosti. To pomeni, da moramo v zanki kakovosti periodično oblikovati ukrepe za odpravljanje zaznanih pomanjkljivosti, zagotavljanje izboljšav in ohranjanje dosežkov.

Vse navedeno naj bo podlaga za oblikovanje ciljev kakovosti tako na ravni fakultete kot tudi na ravni posameznega študijskega programa.

DOSEDANJE UGOTOVITVE O KAKOVOSTI NA FAKULTETI ZA ŠPORT

Senat Fakultete za šport je v letu 2010 na svoji seji obravnaval poročila o kakovosti na Fakulteti za šport za študijsko leto 2008-2009. V razpravi o poročilu so nekateri senatorji imeli kar nekaj konstruktivnih predlogov za izboljšanje in spremenjeno metodologijo priprave poročila. V skladu z zaključki razprave na senatu, so bili predlagani naslednji ukrepi:

1. Temelj postopka samoevalvacije, nadzora ter skrbi za kakovost so ustrezno postavljeni cilji na študijskem, znanstveno-raziskovalnem, organizacijskem in socialno-komunikacijskem področju. Postavljeni cilji morajo biti objektivni, realni in merljivi.

Ukrep 1: Senat FŠ zadalži prodekane in vodje oddelkov, da naredijo revizijo ciljev, ki bodo izpolnjevali tri ključne kriterije: objektivnost, realnost in merljivost.

2. Prične se z evalvacijo Bolonjske reforme na vsebinskem in organizacijskem področju.

Ukrep 2: Prodekan za študij ob pomoči vodij oddelkov posameznih študijskih programov ter komisije za samoevalvacijo in kakovost pripravijo postopek analize novih študijskih programov (nekaj predlogov: razmerje med teorijo in prakso, način, kakovost in nazornost podajanja vsebin, spremljajoče študijske aktivnosti, dostopnost literature in študijskih gradiv, postopki preverjanja znanj, odnos in komunikacija študent-učitelj...).

3. Pripravi se analiza ocene kompetentnosti študentov.

Ukrep 3: Na temelju izkušenj pridobljenih pri Didaktiki ŠV se pripravi analiza kompetentnosti študenta za opravljanje pedagoškega poklica na začetku in koncu študija za vse predmete (definiranje modela dobrega športnega pedagoga).

4. Vse učitelje se pozove, da razpišejo diplomske naloge s problematiko samoevalvacijo in kakovosti.

Ukrep 4: Izbrani učitelji pripravijo teme s področja samoevalvacije in kakovosti študija na FŠ.

V skladu z ukrepi, ki jih je predlagal Senat in informacijami in dokumenti, ki so bili predstavljeni na Posvetu Univerze v Ljubljani o kakovosti, ki je potekal od 7. – 9. decembra 2010 v Ljubljani, smo pripravili predlog spremljanja in razvijanja kakovosti na Fakulteti za šport. Smernice za spremljanje in razvijanje kakovosti študija na FŠ bi pričele veljati po sprejemu na senatu FŠ in kot osnova za pripravo poročila o kakovosti za študijsko leto 2010-2011.

SPREMLJENJE IN RAZVIJANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJA NA FAKULTETI ZA ŠPORT

V nadaljevanju so navedena področja, kazalniki ter način spremljanja kazalnikov na področju pedagoškega in raziskovalnega dela, mednarodnega sodelovanja, nadaljnega izobraževanja in spopolnjevanja, tutorskega sistema, človeških virov, delovanja knjižnice, delovanja komisij fakultete, prostorov in investicij.

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Pedagoško delo		
1. stopnja		
	Ponudba študijskih programov (redni in izredni študij)	Število razpisanih programov in mest
	Število vpisanih študentov v posamezne študijske programe	Referat
	Značilnosti vpisane populacije	Povprečno število zbranih točk vpisanih študentov in minimalno število točk, ki je potrebno za vpis v posamezni študijski program; vir: SURS
	Prehodnost študentov med letniki v posameznih študijskih programih	Referat
	Število diplomantov na posameznih študijskih programih	Referat
	Število mentorjev oz. povprečno število diplomantov na posameznega mentorja	Referat
	Zaposljivost diplomantov posameznih študijskih programov	Število brezposelnih; število zaposlenih na delovnem mestu, za katerega so se izobraževali; vir: Zavod za zaposlovanje
	Povprečno število prijav na posamezni izpit	Referat
	Povprečna ocena posameznega izpita	Referat
	Povprečno število študentov na visokošolskega učitelja v posameznih študijskih programih	Povprečno število, minimalno in maksimalno število, odstopanje od povprečja fakultete na posameznih študijskih programih
	Povprečno število študentov na visokošolskega sodelavca v posameznih študijskih programih	Povprečno število, minimalno in maksimalno število, odstopanje od povprečja fakultete na posameznih študijskih programih

Število ponujenih in izvedenih strokovnih in fakultetnih izbirnih predmetov	Referat
Zadovoljstvo študentov s programom in z izvajalci programa	Študentska anketa
Mnenje študentov o kakovosti izvajanja programa	Seznanjenost študentov z ECTS posameznega predmeta, z načini preverjanja znanja, s kriteriji ocenjevanja, s študijsko literaturo, ustrezna obremenitev študentov, ustrezna razvrstitev izpitov v času izpitnega obdobja, pomoč pri študiju – zadovoljstvo s tutorstvom, zahtevnost študija, zahtevnost posameznega predmeta glede na število ECTS, ki jih predmet ima, učni pristopi, aktualnost obravnavanih tem itd; vir: študentska anketa
Doseganje predvidenih kompetenc	Študentska anketa (samoocena študentov različnih letnikov – koliko so že dosegli kompetence, predvidene v študijskem programu) in redno zbiranje povratnih informacij od delodajalcev
Zadovoljstvo študentov z obštudijskimi dejavnostmi	Študentska anketa
Zadovoljstvo študentov s ponudbo športnih aktivnosti	Študentska anketa
Karierno svetovanje	Število študentov, ki jim je nudeno svetovanje glede njihove kariere, povezovanje študentov s potencialnimi delodajalci, število predstavitev študijskega programa na različnih inštitucijah; povezanost med vpisanimi študenti iz posameznih krajev predstavitvijo študijskih programov v teh krajih; vir: vpisna služba UL, prodekani
Število strokovnjakov iz prakse, ki so vključeni v izvajanje pedagoškega procesa	Prodekan

2. stopnja		
	Število novo akreditiranih magistrskih programov	
	Ponudba študijskih programov (redni in izredni študij)	Število razpisanih programov in mest
	Število vpisanih študentov v posamezne študijske programe	
	Značilnosti vpisane populacije	Povprečno število zbranih točk vpisanih študentov in minimalno število točk, ki je potrebno za vpis v posamezni študijski program, predhodna izobrazba
	Prehodnost študentov med letniki v posameznih študijskih programih	Referat in koordinatorji programa
	Število magistrantov na posameznih študijskih programih	
	Zaposljivost magistrantov posameznih študijskih programov	Število brezposelnih; število zaposlenih na delovnem mestu, za katerega so se izobraževali; vir: Zavod za zaposlovanje
	Povprečno število prijav na posamezni izpit	
	Povprečna ocena posameznega izpita	
	Povprečno število študentov na visokošolskega učitelja v posameznih študijskih programih	Povprečno število, minimalno in maksimalno število, odstopanje od povprečja fakultete na posameznih študijskih programih
	Povprečno število študentov na visokošolskega sodelavca v posameznih študijskih programih	Povprečno število, minimalno in maksimalno število, odstopanje od povprečja fakultete na posameznih študijskih programih
	Število mentorjev oz. povprečno število magistrantov na posameznega mentorja	Referat in koordinatorji programa
	Število ponujenih in izvedenih strokovnih in fakultetnih izbirnih predmetov	
	Zadovoljstvo študentov s programom in z izvajalci programa	Študentska anketa

Mnenje študentov o kakovosti Izvajanja programa	Seznanjenost študentov z ECTS posameznega predmeta, z načini preverjanja znanja, s kriteriji ocenjevanja, s študijsko literaturo, ustrezna obremenitev študentov, ustrezna razvrstitev izpitov v času izpitnega obdobja, pomoč pri študiju – zadovoljstvo s tutorstvom, zahtevnost študija, zahtevnost posameznega predmeta glede na število ECTS, ki jih predmet ima, učni pristopi, aktualnost obravnavanih tem itd; študentska anketa in koordinatorji programa
Doseganje predvidenih kompetenc	Študentska anketa (samoocena študentov – koliko so že dosegli kompetence, predvidene v študijskem programu) in redno zbiranje povratnih informacij od delodajalcev; koordinatorji programa
Zadovoljstvo študentov z obštudijskimi dejavnostmi	Študentska anketa
Karierno svetovanje	Število študentov, ki jim je nudeno svetovanje glede njihove kariere, povezovanje študentov s potencialnimi delodajalci, število predstavitev študijskega programa na različnih inštitucijah
Število strokovnjakov iz prakse, ki so vključeni v izvajanje pedagoškega procesa	Koordinatorji programa
Povprečna dolžina študija na posamezni stopnji in osip števila študentov	Referat
Število zaposlenih diplomantov 5 let po dokončanju študija (uporaba metodologije FDV)	Referat
Število zaposlenih diplomantov glede na področje zaposlitve (OŠ; SŠ, vrtec, društva, NPŠZ, samostojni športni delavci, podjetja...)	Referat

3. stopnja		
	Število vpisanih študentov v doktorski študij	
	Značilnosti vpisane populacije	Povprečno število zbranih točk vpisanih študentov na izbirnem izpitu in minimalno število točk, ki je potrebno za vpis v program; predhodna izobrazba kandidatov, uspešnost na pred-doktorskem študiju
	Prehodnost študentov med letniki	Koordinator programa
	Število doktorantov	
	Zaposljivost doktorantov	Delovno mesto, ki ga doktoranti zasedajo; vir: UL
	Povprečna ocena posameznega izpita	
	Število mentorjev (oz. število doktorantov na posameznega mentorja)	Referat in koordinator programa
	Število ponujenih in izvedenih izbirnih predmetov	
	Zadovoljstvo študentov s programom in z izvajalci programa	Študentska anketa, koordinator programa
	Mnenje študentov o kakovosti Izvajanja programa	Seznanjenost študentov z ECTS posameznega predmeta, z načini preverjanja znanja, s kriteriji ocenjevanja, s študijsko literaturo, ustrezna obremenitev študentov, pomoč pri študiju – zadovoljstvo s tutorstvom, zahtevnost študija, zahtevnost posameznega predmeta glede na število ECTS, ki jih predmet ima, učni pristopi, aktualnost obravnavanih tem itd.; vir: Študentska anketa, koordinator programa
	Doseganje predvidenih kompetenc	Študentska anketa in redno zbiranje povratnih informacij od delodajalcev, koordinator programa
	Karierno svetovanje	Povezovanje doktorantov s potencialnimi delodajalci
	Število strokovnjakov, ki so vključeni v izvajanje pedagoškega procesa	Koordinator programa
	Število vključenih doktorskih študentov v izvajanje pedagoškega procesa	Koordinator programa

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Raziskovalno in razvojno delo		
	Število novo pridobljenih nacionalnih raziskovalnih projektov (CRP, temeljni in aplikativni projekti)	
	Število novo pridobljenih ESS projektov	
	Število mednarodnih projektov, pri katerih je fakulteta prijavitelj	
	Število mednarodnih projektov, pri katerih je fakulteta sodelujoča institucija	
	Število programskih skupin na fakulteti	
	Odstotek zaposlenih raziskovalcev na fakulteti, ki so vključeni v raziskovalne projekte	
	Število objavljenih znanstvenih prispevkov, v revijah, ki imajo SSCI večji od 0	
	Število objavljenih znanstvenih prispevkov, v (drugih) mednarodno odmevnih revijah	Revije, ki so indeksirane v mednarodnih bazah
	Število objavljenih samostojnih znanstvenih prispevkov v mednarodnih monografijah	Prispevek v tujem jeziku
	Število objavljenih samostojnih znanstvenih prispevkov v nacionalnih monografijah	Prispevek v slovenskem jeziku
	Število objavljenih znanstvenih monografij	
	Število prispevkov na mednarodnih konferencah	Prispevek v zborniku, napisanem v tujem jeziku
	Število prispevkov na domačih konferencah	Prispevek v zborniku, napisanem v slovenskem jeziku
	Število domačih umetniških razstav	
	Število umetniških razstav v tujini	
	Povprečno število točk na raziskovalca	SICRIS, upoštevane točke za vodenje projekta
	Število mladih raziskovalcev	
	Število podoktorskih študentov	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Mednarodno sodelovanje		
	Število tujih študentov na 1., 2. in 3. stopnji	Iz katerih držav in fakultet, v katere študijske programe, primerljivost tujega programa z našim glede kompetenc ipd.; vir: mednarodna pisarna
	Število naših študentov, ki gredo na študij v tujino (1., 2. in 3. stopnja)	Iz katerih programov, na katere fakultete, primerljivost tujega programa z našim glede kompetenc ipd.; vir: mednarodna pisarna
	Število tujih profesorjev na naši fakulteti (1., 2. in 3. stopnja)	
	Število naših profesorjev, ki gredo delati na tuje univerze	
	Število podpisanih bilateralnih dogovorov	Število bilateral, ki so aktualne z vidika izmenjav
	Število skupnih mednarodnih programov 1., 2. stopnje	
	Število predmetov, ki so ponujeni v tujem jeziku na 1., 2. in 3. stopnji	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Nadaljnje izobraževanje in spopolnjevanje		
	Število akreditiranih IZP programov	
	Število akreditiranih programov stalnega strokovnega spopolnjevanja	
	Število izvedb posameznih IZP programov	
	Število izvedb posameznih programov stalnega strokovnega spopolnjevanja	
	Število udeležencev, ki zaključijo posamezni IZP program	
	Število udeležencev, ki zaključijo posamezni program stalnega strokovnega spopolnjevanja	
	Število inštitucij, vključenih v mrežo partnerskih šol	
	Število učiteljev, vzgojiteljev, vključenih v mrežo partnerskih šol	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Tutorski sistem	Število študentov tutorjev na 1., 2. in 3. stopnji	
	Število učiteljev tutorjev na 1., 2. in 3. stopnji	
	Povprečno število študentov na posameznega tutorja študenta na 1., 2. in 3. stopnji	
	Povprečno število študentov na posameznega tutorja učitelja na 1., 2. in 3. stopnji	
	Zadovoljstvo študentov s tutorskim sistemom	Pomoč pri izbiri izbirnih modulov, obštudijskih dejavnosti itd.; vir: študentska anketa

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Človeški viri		
	Število zaposlenih pedagoških delavcev	
	Število zaposlenih administrativnih delavcev	
	Število zaposlenih samostojnih strokovnih delavcev	
	Število rednih profesorjev, izrednih profesorjev in docentov	
	Število visokošolskih sodelavcev	
	Delež zaposlenih, ki napredujejo v naziv	
	Število zunanjih sodelavcev po posameznih študijskih programih	
	Število delavcev, ki se udeležijo strokovnega izpopolnjevanja	
	Število zaposlenih v študentskem referatu	
	Število zaposlenih v računalniškem centru	
	Število zaposlenih v medioteki	
	Število zaposlenih, ki strokovno delujejo v NPŠZ	
	Število zaposlenih, ki delujejo v organih upravljanja NPŠZ	
	Število zaposlenih, ki delujejo v drugih organizacijah (OKS, FŠO, strokovni sveti ministrstev...)	
	Število zaposlenih, ki so prejeli Bloudkovo nagrado ali drugo odmevno priznanje	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Knjižnica		
	Število zaposlenih v knjižnici	
	Število enot knjižničnega gradiva	Monografije, revije itd.
	Zadovoljstvo študentov s knjižnično ponudbo	Študentska anketa
	Zadovoljstvo zaposlenih s knjižnično ponudbo	
	Dostopnost do baz podatkov	
	Število računalnikov v knjižnici na študenta	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Investicije in prostori		
	Obnova prostorov	
	Nabava opreme	
	Število računalnikov v računalniški učilnici na študenta	
	Dostopnost do brezžičnega interneta	
	Dostopnost do sodobnih računalniških orodij (npr. Moodle učilnica, interaktivne table, merilniki porabe energije za potrebe pedagoške prakse ipd.)	

Področje	Kazalniki	Podrobnejši opis, vir podatkov
Delovanje komisij fakultete		
	Število komisij	
	Delež zaposlenih na fakulteti, vključenih v različne komisije	
	Število sestankov (redna srečanja)	
	Število poročil (število realiziranih sklepov)	

KAKO NAPREJ

Dokument, ki je pred vami je lahko le izhodišče za začetek delovanja, na katerem smo do sedaj opravili le nekaj formalnih nalog, nikakor pa ne konkretnih in pozitivnih premikov. Tokrat pričakujemo, da bo strategijo spremljanja in razvijanja kakovosti študija podprl Senat Fakultete za šport, vodstvo, katedre, učitelji in študenti. V kolikor želimo narediti korak naprej, si moramo zadati konkretne cilje, določiti merila in kriterije ter začeti z delom.

VIRI

Nacionalna agencija za kakovost študija. (2010). Sistem zunanjega zagotavljanja kakovosti v Sloveniji.

Norwegian University College of Health & Bjorknes College. (2010). Quality system at Norwegian University College of Health.

Pedagoška fakulteta v Ljubljani. (2010). Primer razvijanja kakovosti na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Univerza v Ljubljani. (2010). Razvoj sistema zagotavljanja in preverjanja kakovosti na Univerzi v Ljubljani.